

Currenda XXII.

A. D. 1877.

N. 4308.

DECRETUM

Urbis et Orbis Sanct. Domini Nostri Pii Papae IX. ex 19. Julii 1877.
quo S. Franciscus Salesius declaratur Doctor Ecclesiae cum concessione absolvendi Officium et Missam de Communi Doctorum Pontificum,
in die festo ejus,

DECRETUM

URBIS ET ORBIS

Quanto Ecclesiae futurus esset decori et quantae coetui universo Fidelium utilitati S. Franciscus Salesius non solum Apostolico zelo, virtutum exemplo et eximia morum suavitate, sed scientia etiam et scriptis coelesti doctrina refertis, sa: mem: Clemens PP. VIII praenuntiare visus est. Audito namque doctrinae specimine, quod Salesius coram ipso Pontifice dederat ad Episcopalem dignitatem promovendus, eidem gratulans Proverbiorum verpa usurpavit: *„Vade fili et bibe aquam de cisterna tua et fluenta putei tui, deriventur fontes tui foras et in plateis aquas tuas divide.“* Et sane dederat Dominus Salesio intellectum juxta eloquium suum: cum enim Christus omnes alliciens homines ad Evangelica servanda praecepta enunciasset: *„jugum meum suave est et onus meum leve“*; Divinum effatum S. Franciscus ea, qua pollebat caritate et copia doctrinae, in hominum usum quodammodo deducens, perfectionis christianae semitam et rationem multis ac variis tractationibus ita declaravit, ut facilem illam ac perviam singulis fidelibus cuicumque vitae iustituto addictis ostenderet. Quae quidem tractationes suavi stylo et caritatis dulcedine conscriptae uberrimos in tota christiana societate pietatis fructus produxere, ac praesertim Philothea et epistolae Spirituales, ac insignis et incomparabilis tractatus de amore Dei, libri nimirum qui omnium feruntur manibus cum ingenti legentium profectu. Neque in mystica tantum theologia mirabilis Salesii doctrina refulget, sed etiam in explanandis apte ac dilucide non paucis obscuris Sacrae Scripturae locis. Quod ille praestitit cum in Salomonis cantico explicando, tum pro re nata passim in concionibus et sermonibus, quorum ope eam quoque laudem est adeptus, ut sacrae eloquentiae dignitatem tem-

porum vitio collapsam ad splendorem pristinum et Sanctorum Patrum vestigia et exempla revocaret.

Quamplures autem Sancti Gebennensis Antistitis Homiliae, Tractatus, Dissertationes, Epistolae praeclarissimam ejus testantur in dogmaticis disciplinis doctrinam, et in refutandis praesertim Calvinianorum erroribus invictam in Polemica arte peritiam, quod satis superque patet ex multitudine haeticorum, quos in sinum Ecclesiae catholicae suis ipse scriptis et eloquio reduxit. Profecto in selectis Conclusionibus seu Controversiarum libris, quos Sanctus Episcopus conscripsit, manifeste elucet mira rei theologiae scientia, concinna methodus, ineluctabilis argumentorum vis tum in refutandis haeresibus tum in demonstratione Catholicae veritatis, et praesertim in asserenda Romani Pontificis auctoritate, jurisdictionis Primatu, ejusque Infallibilitate, quae ille tam scite et luculenter propugnavit, ut definitionibus ipsius Vaticanæ Synodi praelusisse merito videatur.

Factum proinde est ut sacri Antistites et Eminentissimi Patres in suffragiis, in Consistoriali Conventu pro Sancti Episcopi Canonizatione prolatis, non solum vitae ejus sanctimoniam, sed potissimum doctrinae excellentiam multis laudibus exornarent, dicentes nimirum Franciscum Salesium sal vere Evangelicum ad saliendam terram et a Calviniana putredine purgandam, editum; et solem mundi qui in tenebris haeresum jacentes, veritatis splendore illuminavit, illique oraculum accomodantes „qui docuerit sic homines, magnus vocabitur in Regno coelorum.“ Quinimmo Summus ipse Pontifex s. m. Alexander VII. Franciscum Salesium praedicare non dubitavit, tamquam doctrina celebrem aetatique huic nostrae contra haereses medicamen, praesidiumque, ac Deo gratias agendas ait, „quod novum Ecclesiae intercessorem concesserit ad fidei catholicae incrementum, haeticorumque, et a via salutis errantium lumen et conversionem, quippe qui Sanctorum Patrum exempla imitans potissimum catholicae religionis sinceritati consuluit, qua mores informando, qua sectariorum dogmata evertendo, qua deceptas oves ad ovile reducendo.“ Quae quidem idem Summus Pontifex de praestantissima Salesii doctrina in Consistoriali allocutione jam edixerat, mirifice confirmavit Monialibus Visitationis Anneciensibus scribens: „*Salutaris lux, qua Divi Francisci Salesii praeclara virtus et sapientia Christianum Orbem universum late perfudit.*“

Cujus Summi Antistitis sententiae Successor ejus Clemens IX. accedens in honorem Salesii antiphonam a Monialibus dicendam probavit: „*Replevit Sanctum Franciscum Dominus Spiritu intelligentiae, et ipse fluentia doctrinae ministravit populo Dei.*“ Hujusmodi autem SS. Pontificum judiciis adstipulatus etiam est Benedictus XIV, qui difficultum quaestionum solutiones et responsa Sancti Episcopi Gebennensis auctoritate saepe fulcivit, ac sapientissimum nuncupavit in Sua Constitutione *Pastoralis curae*. Adimpletum igitur est in Sancto Francisco Salesio illud Ecclesiastici. „Collaudabunt multi sapientiam ejus, et usque in saeculum non delebitur, non recedet memoria ejus et nomen ejus requiretur a generatione in generationem, sapientiam ejus enarrabunt gentes et laudem ejus enuntiabit Ecclesia.“

Idcirco Vaticani Concilii Patres supplicibus enixisque votis Summum Pontificem Pium IX. communiter rogarunt ut Sanctum Franciscum Salesium Doctoris titulo decoraret. Quae

deinceps vota et Eminentissimi Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinales pluresque ex toto Orbe Antistites ingeminarunt, et plurima Canonorum Collegia, magnorum Lycaeorum Doctores, Scientiarum Accademiae; iisque accesserunt supplicationes augustorum Principum, nobilium Procerum, ac ingens Fidelium multitudo.

Tot itaque tantasque postulationes Sanctitas Sua benigne excipiens gravissimum negotium expendendum de more commisit Sacrorum Rituum Congregationi. In Ordinariis profecto Comitibus ad Vaticanas aedes infrascripta die habitis Emi et Rmi Patres Cardinales Sacris Ritibus tuendis praepositi, audita relatione Emi et Rmi Cardinalis Aloisii Bilio Episcopi Sabinen, eidem S. Congregationi Praefecti et Causae Ponentis, matureque perpensis Animadversionibus R. P. D. Laurentii Salvati Sanctae Fidei Promotoris, necnon Patroni Causae responsis, post accuratissimam discussionem unanimi consensu rescribendum censuerunt „*Consulendum Sanctissimo pro concessione, seu declaratione et extensione ad universam Ecclesiam tituli Doctoris in honorem Sancti Francisci De Sales cum Officio et Missa de Communi Doctorum Pontificum, retenta Oratione propria et Lectionibus secundi Nocturni.*“ Die 7. Julii 1877.

Facta deinde horum omnium eidem Sanctissimo Domino Nostro Pio Papae IX. ab infrascripto Sacrae Congregationis Secretario fideli relatione. Sanctitas Sua Sacrae Congregationis Rescriptum adprobavit et confirmavit, ac praeterea Generale Decretum Urbis et Orbis expediri mandavit. Die 19. iisdem mense et anno.

A. EP. SABINEN. CARD. BILIO S. R. C. PRAEFECTUS.

Loco † Sigilli

PLACIDUS RALLI S. R. C. SECRETARIUS.

E Consistorio Episcopali,
Tarnoviae die 20. Septemb. 1877.

N. 4309.

DECRETUM

Feria V. die 12. Julii 1877.

Sacra Congregatio Eminentissimorum ac Reverendissimorum Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinalium a SANCTISSIMO DOMINO NOSTRO PIO PAPA IX. Sanctaque Sede Apostolica Indici Librorum pravae doctrinae, eorundemque proscriptioni, expurgationi, ac permissioni in universa christiana Republica praepositorum et delegatorum, habita in Palatio apostolico vaticano die 12. Julii 1877. damnavit et damnat, proscripsit proscribitque, vel alias damnata atque proscripta in Indicem Librorum prohibitorum referri mandavit et mandat quae sequuntur Opera:

Bombelli Rocco. L'Infallibilit  del Romano Pontefice ed il Concilio ecumenico Vaticano, dialogo fra un Teologo ed un Razionalista. — Milano, tip. del libero pensatore F. Garelli 1872. — Storia critica dell' origine e svolgimento del Dominio Temporale

dei Papi, scritta su documenti originali ed autentici. — Roma, dai tipi della tipografia romana 1877.

Catéchisme catholique. — Berne, Imprimerie Jent et Reinert 1876.

L' Église et la République avec une préface par Corentin Guyho Député. — Paris. Causes intérieures de la faiblesse extérieure de L'Église en 1870. — Rome, Imprimerie de J. Aureli (*Tomi IX. in quatuor partes divisi.*)

Itaque nemo cujuscumque gradus et conditionis praedicta Opera damnata atque proscripta, quocumque loco, et quocumque idiomate, aut in posterum edere, aut edita legere vel retinere audeat, sed locorum Ordinariis, aut haereticae pravitatis Inquisitoribus ea tradere teneatur sub poenis in Indice Librorum vetitorum indictis.

Quibus SANCTISSIMO DOMINO NOSTRO PIO PAPAE IX. per me infrascriptum S. I. C. a Secretis relatis, SANCTITAS SUA Decretum probavit et promulgari praecepit. In quorum fidem etc.

Datum Romae die 17. Julii 1877.

ANTONINUS CARD. DE LUCA Praefectus.

Fr. Hieronymus Pius Sacheri Ord. Praed.

Loco † Sigilli. S. Ind. Congreg. a Secretis.

Die 22. Julii 1877. ego infrascriptus magister Cursorum testor supradictum Decretum affixum et publicatum fuisse in Urbe.

Philippus Ossani Mag. Curs.

E Consistorio Episcopali.

Tarnoviae die 27. Septemb. 1877.

—————

N. 4316.

Facultas reducendi onera missarum et alia pia opera.

Sub 30. Julii 1877. concessit Nobis Sanctissimus Dominus Noster Pius Papa IX. facultatem per quinquennium reducendi onera missarum fundationalium et alia opera pia juxta modum a s. Congregatione Concilii confirmatum ab Urbano VIII. Innocentio XII. et Benedicto XIV. ea tamen sub lege, ut reductiones vigore acceptae facultatis faciendae quinquennium terminum non excedant. De hac facultate accepta P. T. Clerus Dioecesanus informatur.

E Consistorio Episcopali,

Tarnoviae die 28. Septemb. 1877.

—————

L. 58.

Wykaz reperacyj podjętych i sprawionych rzeczy w Pleśny od roku 1868. do r. 1877.

W roku 1868. Sprawilem 4 alby i tyleż humerałów, dalej korporaków 4, puri-

fikatorzy 12. — **1869.** Kapę białą ze składek między ludem i ornat z jedwabnej mory biały, razem: 96 złr. — **1870.** Konkurencya złożyła 2006 złr. na pobicie północnej strony kościoła, umocowanie ścian kleszczami żelaznemi, postawienie organistówki, przestawienie kuchni, zreperowanie podłogi w mieszkaniu wikariusza, pieców i okien tamże. — W r. **1871.** sprawiono 6 lichtarzy z mosiężnej blachy za 36 złr., pacyfikał za 5 złr., 9 obrusów płóciennych haftarskiej roboty, welum, białego, czerwonego i fioletowego koloru. Krzyż do procesyj, dywan wełniany na stopnie ołtarza, poduszki na ołtarzu i wiele innych pomniejszych rzeczy. **W roku 1876.** pobikem pół stodoły dachem i postawiłem 2 chlewy nowe, do kościoła sprawiono obraz św. Trójcy do wielkiego ołtarza i dwa mniejsze przedstawiające: Ecce homo i Matrem dolorosam za 135 złr.

Pleśna 5. sierpnia 1877.

Widziałem: *Ks. Ignacy Rybicki,*
dziekan.

Ks. Turner,
pleban.

L. 4352.

Wykaz sprawionych rzeczy i podjętych reparacyj w kościołach i plebanjach Dekanatu Wielopolskiego, a mianowicie:

I. Wykaz sprawionych rzeczy przy kościele i plebanii w Brzezinach.

Od r. 1846. do r. 1876. a) Kosztem plebana ś. p. ks. Wojciecha Zagórowskiego, ornat czerwony za 20 złr., alba za 10 złr., tuwalnia za 5 złr., umbrakulum za 5 złr., lichtarze brązowe 6 sztuk za 200 złr., kaplica z drzewa sosnowego w niej ołtarz P. Jezusa w ramach złożonych 315 złr., do dzwonu przelanego 100 złr., tapetowanie podsiebitki w kościele 75 złr., razem: 730 złr. — b) Kosztem parafian: 3 chorągwie odnowiono za 30 złr., 3 ornaty: biały, czerwony i czarny za 50 złr., pani Suchodolska obrus na ołtarz za 15 złr., pani Wiktorya Stojowska antipedium za 8 złr., panna Popiel kapę czarną ze srebrną klamrą za 80 złr., do dzwonu przelanego 100 złr., 8 lichtarzy cynowych przerobiono za 79 złr., baldachin nowy za 50 złr., Grzegorz Stachura włościanin z Brzezin korale do obrazu Matki B. za 50 złr., 2 feretrony odnowione za 25 złr., statuę Matki Boskiej sprawił Jan Święch włościanin z Brzezin 25 złr., tenże sprawił chorągiew dla dzieci szkolnych za 20 złr., wyłożono kielich wraz z pateną 20 złr., ampułki wraz z tacką 14 złr., panna E. Godlewska obrus na ołtarz 10 złr., i taśmę do dzwonka 10 złr., razem 586 złr. — c) **Od r. 1876.** Feretron N. Serca Jezusowego ze składek 90 złr., Józef Święch (vulgo Staszczak) feretron Niepokalanego Pocz. N. P. M. za 80 złr., osoba dobroczynna, obrus na wielki ołtarz podbity szafirowym tybetem za 15 złr., Wna Ludmila Trompetrowa podobny obrus z amarantowym tybetem za 15 złr., i obraz olejny malowany na płótnie Wskrzeszenie Łazarza za 90 złr., JW. Zofia Hr. Morska kwiaty na ołtarz i bukiety na świece 10 złr., Wny Wacław Sauer dwa dzwonki małe do ołtarza za 1 złr.,

Katarzyna Sikorzyna włoscianka z Brzezin obrus na ołtarz za 5 złr., odrestaurowano plebania, ławki w kościele, ogrodzenie w około cmentarza kościelnego, pokryto nowym dachem, sprawiono dwie nowe bramy w témże ogrodzeniu i 2 poręcze za 320 złr., razem: 626 złr., ogólna suma: 1942 złr. —

Z Urzędu parafialnego w Brzezinach,

dnia 9. Sierpnia 1877.

Sprawdziłem: *ks. Aleksander Sroczyński*,
dziekan Wielopolski.

Ks. Stan. Warchałowski,
pleban.

II. Spis rzeczy przy kościele i plebanii w Gumniskach sprawionych.

I. Konkurencya parafialna. 1) Zreparowano dom mieszkalny za 234 złr. 12 ct. 2) Postawiono nowe murowane stodoły za 1007 złr. 25 ct. 3) Zreparowano stajnie na konie, pomieszkanie organisty 61 złr. 20 ct. 4) pokryto gontem spichlerz i wewnątrz urządzono 30 złr. 5) pokryto kumogę i wewnątrz dano podłogi 50 złr. 6) pokryto zakrystyją 10 złr. Komitet kościelny przedsięwziął restauracyą wieży a potem pobicie kościoła, co jest dopiero w robocie.

II. Z dobrowolnych ofiar sprawiono. 1) podsiebitkę w całym kościele, obito płótnem wewnątrz kościół cały, odmalowano i zrestaurowano chór za 500 złr. 2) Nową ławkę sprawiła p. dziedziczka 15 złr. i darowała 4 obrazy duże, które służą podczas uroczystości Bożego ciała za ołtarze. 3) Organy przerobiono, dodano 2 głosy; paraianie 40 złr. pleban 10 złr. i wikt majstrowi. 4) Antipedium adamaszkowe od p. dziedziczki 20 złr., drugie od młynarki Wałczeńskiej za 5 złr. 5) Młynarz Józef Wałczeński sprawił lampę do M. B. ołtarza za 18 złr. 6) Bractwo Różańcowe sprawiło figurę do obnoszenia 30 złr. — kobiety zaś drugą za 20 złr. 7) Sztandar paraianie 20 złr. 8) Gmina Gumniska kapę czerwoną 30 złr. 9) Gmina Braciejowa kapę czarną 30 złr. 10) Ornat czarny 20 złr. 11) Lampę przed wielki ołtarz paraianie za 30 złr., oprócz tego 3 obrusy, kwiatki na ołtarze, sukienka na puszkę tuwalnia od pobożnych kobiet darowana.

III. ksiądz pleban Jan Perges. 1) odnowił wielki ołtarz, ozłociwszy go za 120 złr. 2) Sprawił 2 obrazy w złotych ramach obok ołtarza 10 złr. 3) Kanony do wielkiego ołtarza za 5 złr., do pobocznego 3 złr. 4) Baptisterium z waskulami i przyrządami 8 złr. 5) Pająk blaszany, 12 zacheuszków, klęcznik, preparatio ad missam, to razem: 20 złr. 6) Ornat biały 20 złr. 7) Szopę na wozy 25 złr. 8) Sześć okien dubeltowych wpokojach nowych 21 złr., 2 piece 10 złr. 9) Komin nowy w izbie czeladniój z blachami i urządzeniem, kołtem i przyborami do tego 20 złr. — Razem tedy konkurencya 1392 złr. 57 ct. — Z dobrowolnych składek 788 złr. — Pleban 262 złr. — Summa: 2.442 złr. 57 ct.

Gumniska dnia 7. Lipca 1877.

Sprawdziłem: *ks. A. Sroczyński*,
dziekan Wielopolski.

Ks. Jan Perges,
pleban.

Mutationes inter Venerabilem Clerum.

- Nr. 3715. R. D. *Josephus Bieniek*, Cooperator in Dobczyce, translatus est in eadem qualitate ad Kamienica.
- „ 4135. A. R. D. *Franciscus Xav. La Croix*, Parochus in Borzęcin, institutus est 17. Septembris 1877. Parochus in Radłów et
- „ „ R. D. *Ladislaus Smołucha*, Administrator spirit. in Radłów, translatus est in eadem qualitate ad Borzęcin.
- „ 4302. R. D. *Vincentius Bujanski*, Cooperator in Łączki, translatus est ad Ecclesiam parochialem in Podgórze.
- „ 4412. R. D. *Adalbertus Maciejowski*, Cooperator in Wilczyska, constitutus est administrator in spiritualibus ibidem.
- „ 4383. R. D. *Ceslaus Hałaciński*, Coop. in Rzezawa, translatus est ad Ecclesiam parochialem Vetero-Sandeciae.
- „ 4446. R. D. *Franciscus Sikora*, Coop. in Zakliczyn ad Dunajec, constitutus est administrator in spirit. in Królówka, et
- „ „ *Franciscus Irzyński*. Cooper. in Królówka, translatus est in eadem qualitate ad Zakliczyn ad Dunajec.
- „ 4500. A. R. *Jacobus Bułakiewicz*, Curatus in Witanowice, condecoratus est Expositorio canonicali.
- „ 4504. R. D. *Mathias Miętus*, Cooperator in Borowa, translatus est in eadem qualitate ad Wadowice (pagus).
- „ 4493. A. R. *Franc. Chwistek*, Vice-Decanus et Parochus in Białka, condecoratus est Expositorio canonicali.
- „ 4559. R. D. *Ladislaus Majka*, Cooperator Vetero - Sandeciae, constitutus est Cooperator expositus ad Ecclesiam filialem in Klikuszowa.
- „ 4590. R. D. *Franciscus Walczyński*, Cooperator in Limanowa, nominatus est Vicarius Ecclesiae parochialis et cathedralis.
- N. 4519. R. D. *Petrus Basiński*, Cooperator in Straszecin, constitutus est Administrator in spiritualibus ibidem.
- „ 318/præs. A. R. *Joannis Szczurek*, Parochus in Tymbark, condecoratus est Expositorio canonicali.
- „ 322/præs. A. R. *Joannes Głowacz*, Curatus in Brzozowa, obtinuit Expositorium canonicale.
- „ 4582. R. D. *Alexander Sobczyński*, Cooperator in Szczepanów, nominatus est Administrator in spiritualibus in Jasień.
- „ 4631. R. D. *Josephus Zielonka*, Cooperator in Jazowsko, constitutus est Administrator in spiritualibus in Podole.
-

Piis ad aram suffragiis commendantur.

N. 4412. Anima A. R. D. **Michaelis Szowczyk**, Parochi in Wilczyska, Presbyteri Jubilati, condecorati usu R. et M., qui die 15. Sept. 1877. Sacramentis moribundorum provisus, extremum diem obiit anno aetatis 81 sac. 53.

N. 4446. Anima A. R. D. **Andreae Kawecki**, Parochi in Królówka, qui die 18. Sept. 1877. Sacramentis moribundorum provisus, anno aetatis suae 73 sac. 42 ad Dominum migravit, sodalitati dioecesanæ reciprocarum precum pro felici morte adscriptus.

N. 4490. Anima R. D. **Jacobi Blaszczeński**, Expositi in Klikuszowa, qui die 21. Septembris 1877. Sacramentis moribundorum provisus, anno aetatis suae 59 sac. 29, vita hac functus est, sodalitati dioecesanæ reciprocarum precum pro felici morte adscriptus.

N. 4519. Anima A. R. **Michaelis Mikiewicz**, Parochi in Straszecin Presbyteri Jubilati, qui die 25. Septembris, Sacramentis moribundorum provisus mortuus est anno aetatis 81. sac. 54, sodalitati dioecesanæ reciprocarum precum pro felici morte adscriptus.

N. 4532. Anima R. D. **Ignatii Żabiński**, Vicarii Cathedralis, qui die 27. Sept. post diuturnum morbum, Sacramentis moribundorum provisus in Domino obdormivit anno aetatis suae 35. sac. 6, sodalitati dioecesanæ reciprocarum precum pro felici morte adscriptus.

N. 4582. Anima A. R. D. **Antonii Wikar**, Parochi in Jasień et Decani Brestensis, condecorati usu R. et M. qui die 3. Octobris, Sacramentis moribundorum provisus, anno aetatis 65 sac. 35 in Domino obiit, sodalitati dioecesanæ reciprocarum precum pro felici morte adscriptus.

N. 4631. Anima A. R. D. **Josephi Świderski**, Parochi in Podole, qui die 6. Octobris, Sacramentis moribundorum provisus, anno aetatis 76. sac. 47. vitam terrestrem terminavit, sodalitati dioecesanæ reciprocarum precum pro felici morte adscriptus.

E Consistorio Episcopali,

Tarnoviae, die 12. Octobris 1877.

JOSEPHUS ALOJSIUS,

EPISCOPUS TARNOVIENSIS.